

maatschappijleer 2 CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
  - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
  - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
  - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
  - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 62 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Criminaliteit en rechtsstaat

---

1 D

2 A

3 **maximumscore 1**
in de Wegenverkeerswet

4 A

5 A

6 B

7 **maximumscore 2**

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- Het is een sociaal probleem, omdat (één van de volgende): 1
  - van heel veel mensen de fiets is gestolen.
  - veel mensen het heel onwenselijk vinden dat er zoveel fietsen worden gestolen.
  - de samenleving ondervindt / veel mensen ondervinden veel schade/last van fietsendiefstal.
- Het is een politiek probleem, omdat de overheid en de politie (samen met de fietsenbranche) maatregelen hebben genomen 1

8 B

9 A

10 A

11 C

12 A

13 A

14 D

15 A

Vraag	Antwoord	Scores
16	A	
17	D	
18	maximumscore 2 Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende): – bescherming van de samenleving tegen de dader – de dader tegen zichzelf beschermen – heropvoeding/behandeling: de dader wordt behandeld in een kliniek om terug te kunnen keren in de samenleving	
	per juist antwoord	1

Politiek en beleid

19	maximumscore 2 Uitspraak 1 is onjuist Uitspraak 2 is juist Uitspraak 3 is juist Uitspraak 4 is onjuist	
	indien alle vier antwoorden juist	2
	indien drie of twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
20	maximumscore 2 Voorbeelden van juiste kenmerken zijn (twee van de volgende): – Ze gebruiken regelmatig geweld tegen burgers met andere denkbeelden / Ze schuwen geweld niet – Ze staan sympathiek tegenover het fascisme/nationaal-socialisme van Nazi-Duitsland – Ze zijn sterk nationalistisch / Ze verheerlijken de eigen natie – Ze verwerpen de (parlementaire) democratie – Ze staan voor sterk/autoritair leiderschap – Ze verwerpen het idee dat mensen gelijk zijn / Ze zijn vaak openlijk racistisch	
	per juist kenmerk	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

21 C

22 A

23 maximumscore 1

Ja.

21 (CDA) + 31 (VVD) + 24 (PVV) = 76 zetels.

(Met 76 zetels vormen deze partijen een meerderheid in de Tweede Kamer.)

24 C

25 C

26 A

27 B

28 maximumscore 1

1 en 4

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen als beide nummers juist zijn.

29 B

30 maximumscore 1

2 en 3

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen als beide nummers juist zijn.

31 C

32 D

33 D

34 C

Analyse maatschappelijk vraagstuk: jeugdwerkloosheid

35 maximumscore 1

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (één van de volgende):

- Welk overheidsbeleid / wettelijke regels is/zijn nodig om de werkloosheid van jongeren aan te pakken?
- Welke mogelijkheden heeft vakbond FNV Jong / hebben maatschappelijke groeperingen om het overheidsbeleid te beïnvloeden?
- Welke machtsmiddelen heeft de overheid om de jeugdwerkloosheid aan te pakken?

36 maximumscore 4

- Kenmerk: Het gaat om een situatie die veel mensen onwenselijk vinden 1
- want uit de tekst blijkt (één van de volgende): 1
  - politici maken zich zorgen om de stijgende jeugdwerkloosheid. (regel 1)
  - deskundigen vrezen dat de jeugdwerkloosheid sterk zal toenemen. (regels 8-9)
- Kenmerk: Het gaat om een probleem dat door middel van gezamenlijke actie of door de politiek kan worden opgelost 1
- want uit de tekst blijkt: Hans de Boer heeft een actieplan aangeboden aan de staatssecretaris. (regels 5-7) 1

indien:

Kenmerk: In de media krijgt dit vraagstuk alle aandacht. 1

want uit de tekst blijkt:

het heeft in de krant gestaan / het stond in NRC Handelsblad van 13 mei 2009 1

37 maximumscore 2

- Citaat uit tekst 2: “Voorkomen moet worden dat ... zodra de economie aantrekt” (regels 2-4) 1
- Voorbeeld van een juiste uitleg: Als mensen langdurig geen betaald werk hebben, dan vergroot dat de ongelijkheid in inkomens / neemt ongelijkheid tussen mensen in welzijn en/of in levensomstandigheden toe 1

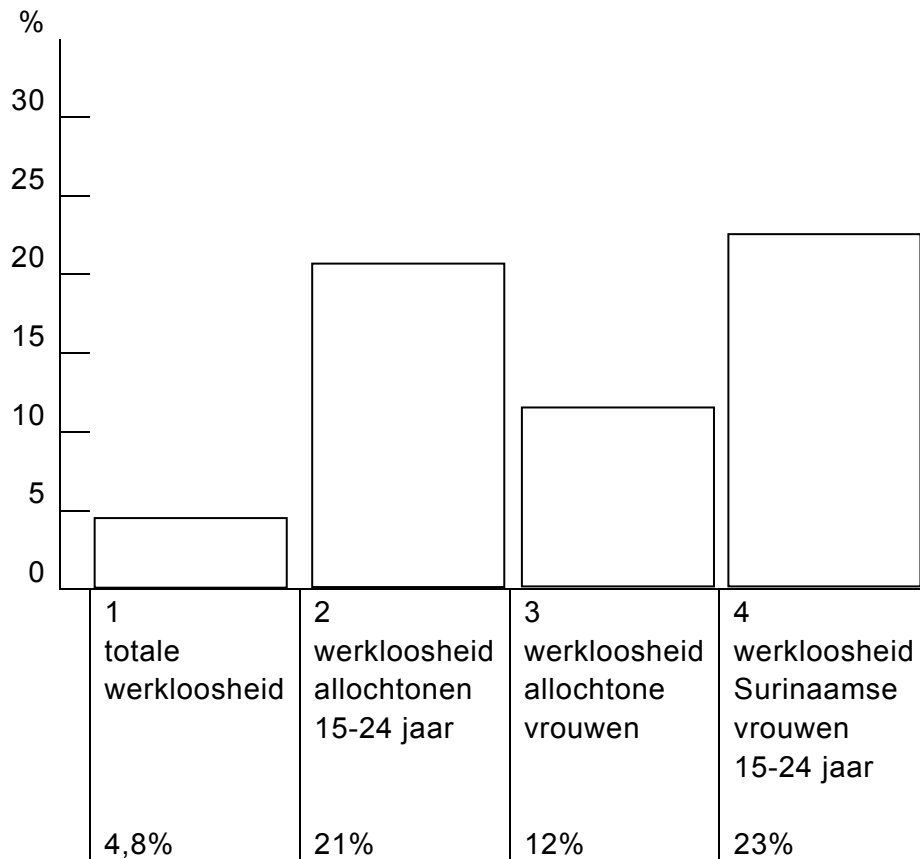
38 maximumscore 2

- Volgens tekst 1 in fase 1 1
- Volgens tekst 2 in fase 2 1

39 D

Vraag	Antwoord	Scores
40	maximumscore 1 3 en 4	
	<i>Opmerking</i> <i>Het scorepunt alleen toekennen als beide nummers juist zijn.</i>	
41	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • WIJ heeft te maken met taak 1, omdat jongeren tot 27 jaar een werkaanbod krijgen van de gemeente als zij geen werk hebben. De overheid heeft dus de taak om werkgelegenheid te bevorderen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • WIJ heeft te maken met taak 2, omdat de gemeente jongeren een leeraanbod moet doen als zij geen werk hebben of niet naar school gaan. Het zorgen voor een leeraanbod is een voorbeeld van een collectieve voorziening die de overheid dient te regelen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • WIJ heeft te maken met taak 3, omdat volgens deze wet jongeren bij het accepteren van een leeraanbod een inkomen op bijstandsniveau krijgen. De jongeren hebben dan wel geen recht op de officiële bijstand, maar de overheid heeft wel geregeld dat de jongeren recht hebben op een inkomen (van hetzelfde niveau als de bijstand) 	1
42	D	
43	maximumscore 2 Tekst 5 is objectiever want	
	<ul style="list-style-type: none"> • in tekst 4 staan meningen van FNV Jong 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • en in tekst 5 staan controleerbare feiten 	1
	<i>Opmerking</i> <i>Geen punten toekennen als het eerstgenoemde tekstnummer onjuist is.</i>	
44	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Functie in tekst 5: nummer 4 dat blijkt uit citaat "krijgen ze salaris van de werkgever." (regels 4-5) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Functie in tekst 6: nummer 1 of 2 dat blijkt uit citaat "Hoe dan ook moet worden voorkomen dat de jeugd ... 'als een plumpudding op de bank belandt' " (regels 3-5) 	1
45	D	
46	C	
47	A	

48 maximumscore 2

indien alle vier de kolommen juist

2

indien drie of twee kolommen juist

1

indien minder dan twee kolommen juist

0

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.
Zend de gegevens uiterlijk op 24 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	Trouw van 25 maart 2009
tekst 2	TC Tubantia van 13 januari 2010
tekst 3	www.nu.nl van 4 april 2010
tekst 4	www.verkeersstrafrecht.nl
tekst 5	Trouw van 22 maart 2010
tekst 6	www.nu.nl van 15 april 2010
afbeelding 1	www.tomjanssen.net van 15 april 2010
tekst 7	TC Tubantia van 24 april 2010

tekst 8	webmagazine van het CBS van 2 november 2009
tekst 9	www.parool.nl van 23 december 2009
tekst 10	de Volkskrant van 8 april 2010
tekst 11	www.leeuwardercourant.nl van 18 mei 2010
tekst 12	www.nrc.nl van 20 februari 2009
tabel 1	nos.nl van juni 2010
tekst 13	www.tubantia.nl van 13 juni 2010
tekst 14	Eigen tekst
tekst 15	www.partijvoordedieren.nl van mei 2010
tekst 16	www.omroep.nl van 8 juni 2009
tekst 17	Trouw van 20 april 2010
afbeelding 2	website Nationale Ombudsman
tekst 18	NRC Handelsblad van 22 februari 2010
bijlage	
tekst 1	NRC Handelsblad van 5 maart 2009
tekst 2	NRC Handelsblad van 13 mei 2009
tekst 3	NRC Handelsblad van 13 mei 2009
tekst 4	www.fnvjong.nl van juni 2009
tekst 5	website Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van februari 2010
tekst 6	Het Financieel Dagblad van 28 maart 2009
afbeelding 1	rapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau van 21 januari 2010
tekst 7	Trouw van 10 september 2009